

פרופסור נחמה ליבוביץ

נחמה ליבוביץ (ג באלול ה'תרס"ה 3.9.1905 ריגה, רוסיה- ה' בניסן ה'תשנ"ז 12.4.1997 ירושלים, ישראל.), הייתה פרשנית ופרופסור למקרא, מורה ומחנכת, כלת פרס ישראל בתחום החינוך. עסקה בהוראת תורה נביאים וכתובים, וחידשה דרך לימוד חדשה בתנ"ך.

ב-1930 נישאה לדודה (אחי אביה) ליפמן ליבוביץ, שהיה מבוגר ממנה ב-29 שנים. לבני הזוג לא נולדו ילדים.

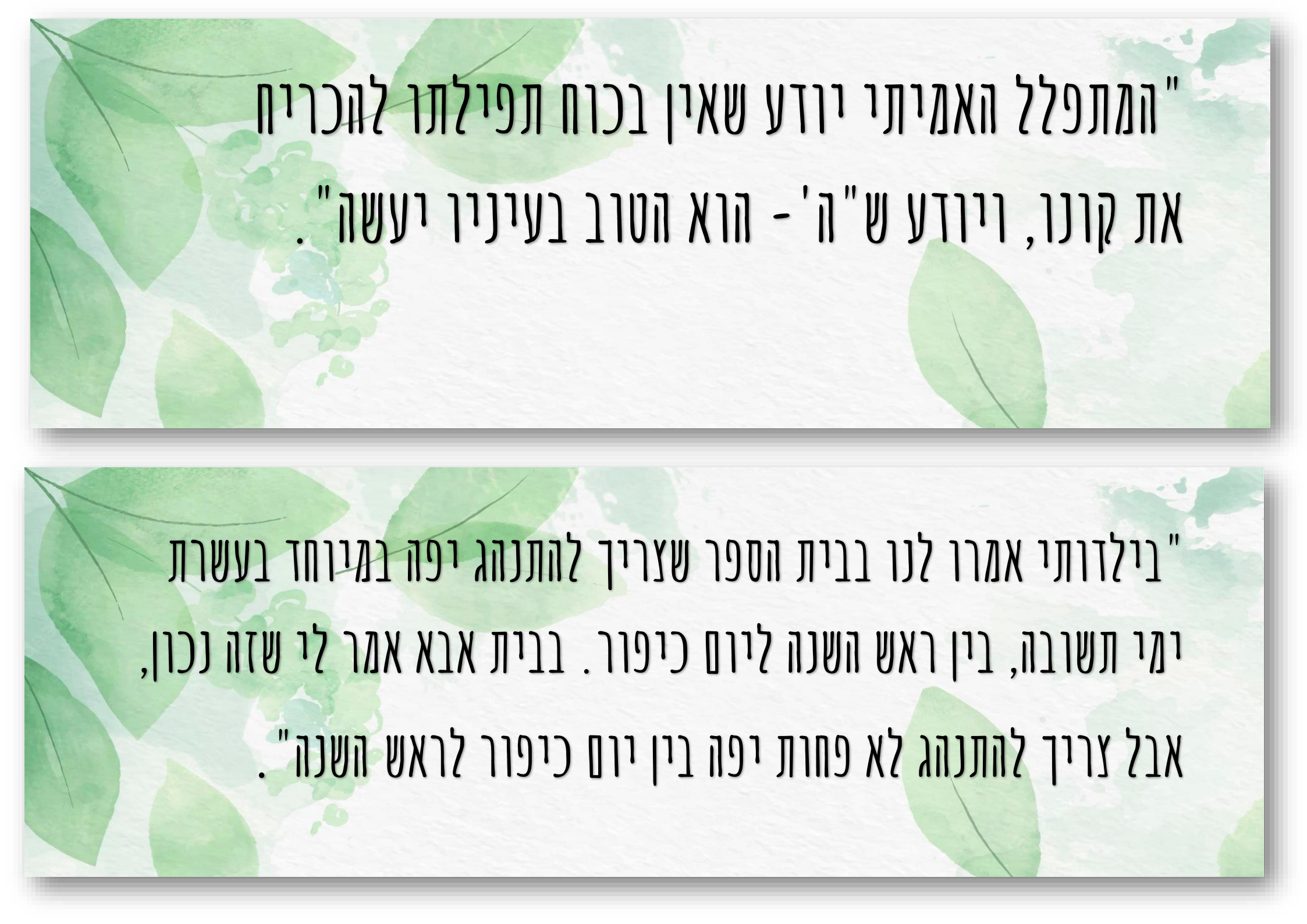
אקטו והכינו: ירידה פכר וירדנה פל-הראון

"איך לקרוא פרק בתנ"ך?" ענתה נחמה בתשובה לשאלה שנשאלה לא פעם, "בדיוק כמו בחורה שמקבלת מכתב מאהובה, והיא דנה בכל פסיק ובכל תג שבו - מדוע כתב את המילה 'שלום' כפי שכתב, מדוע הוסיף מילה זו, והחסיר את האחרת - כך יש לקרוא תנ"ך."

"האדם אחראי במעשיו לא רק לגורלו ולגורל בני ביתו, אף לא רק לגורל החברה כולה, כי אם לגורל העולם," לימדה נחמה. "אין זה רעיון מיסטי, אלא בעיקר רעיון מוסרי."

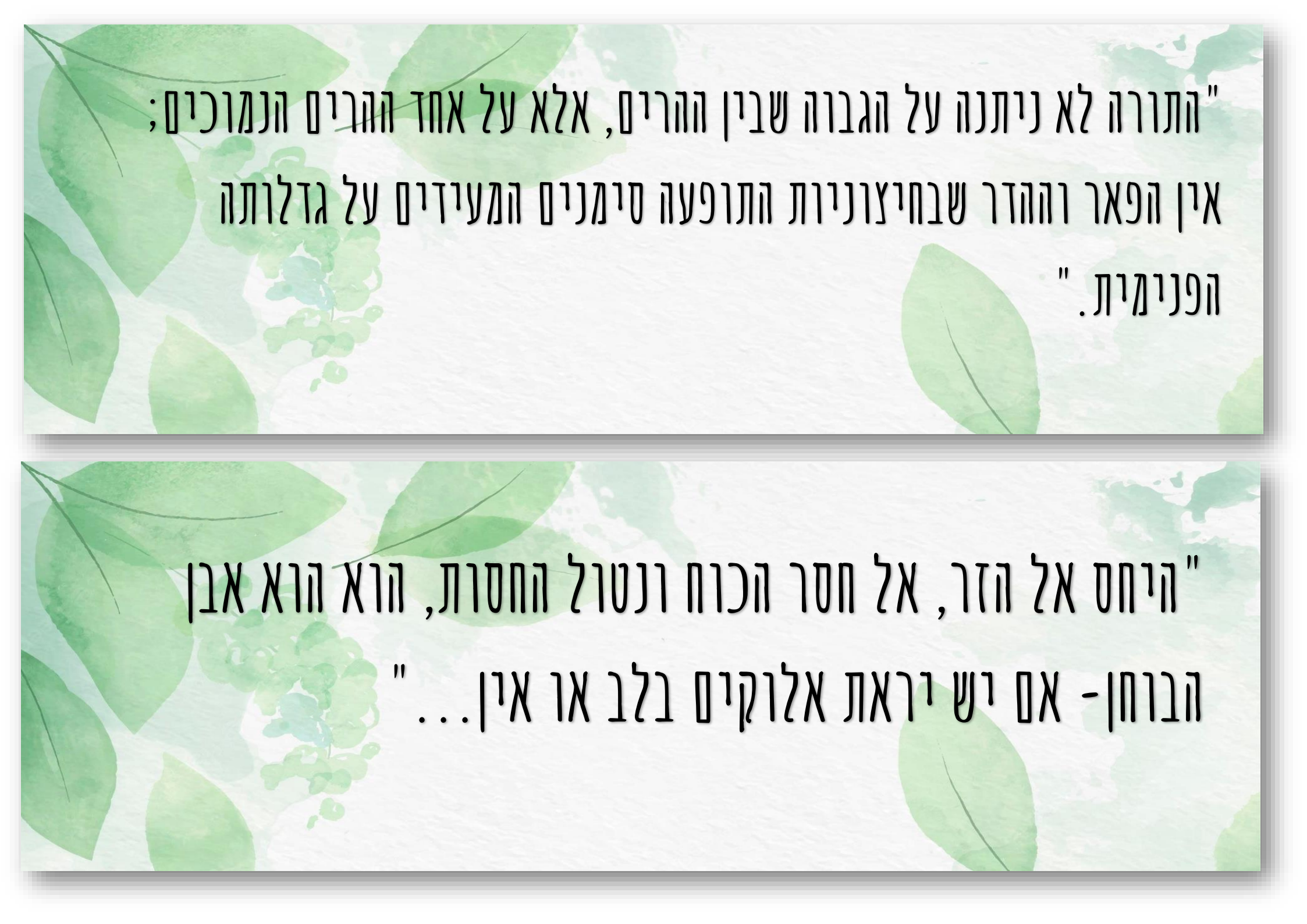
"יודעים אנו את הכלל במתודיקה המודרנית: פעולות התלמיד
ועבודתו, תחת אלם קשב ופסיביות."

"השיעמום, זוהי המפלצת שמפניה יש לברוח, שבה יש להילחם בכל
האמצעים, כי היא לא רק ממאסת על הנוער את שיעורי התנ"ך, אלא -
וזוהי הסכנה העיקרית - משניאה עליו את התנ"ך עצמו."

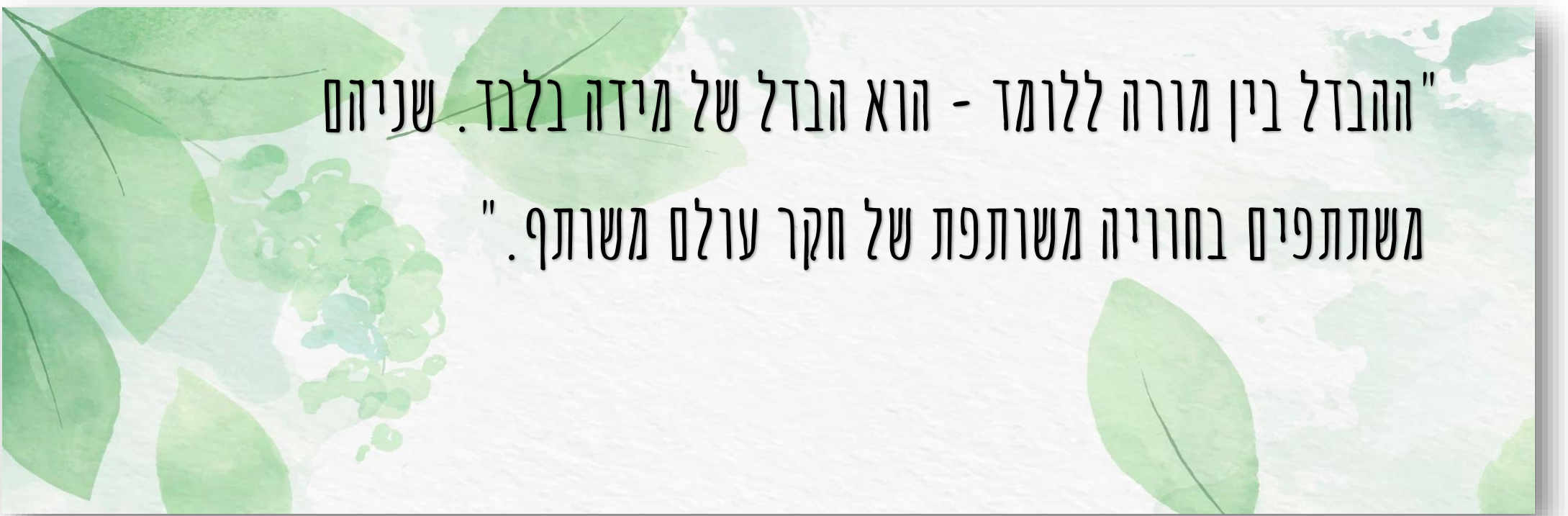
"המתפלל האמיתי יודע שאין בכוח תפילתו להכריח את קונו, ויודע ש"ה' - הוא הטוב בעיניו יעשה".

"בילדותי אמרו לנו בבית הספר שצריך להתנהג יפה במיוחד בעשרת ימי תשובה, בין ראש השנה ליום כיפור. בבית אבא אמר לי שזה נכון, אבל צריך להתנהג לא פחות יפה בין יום כיפור לראש השנה".

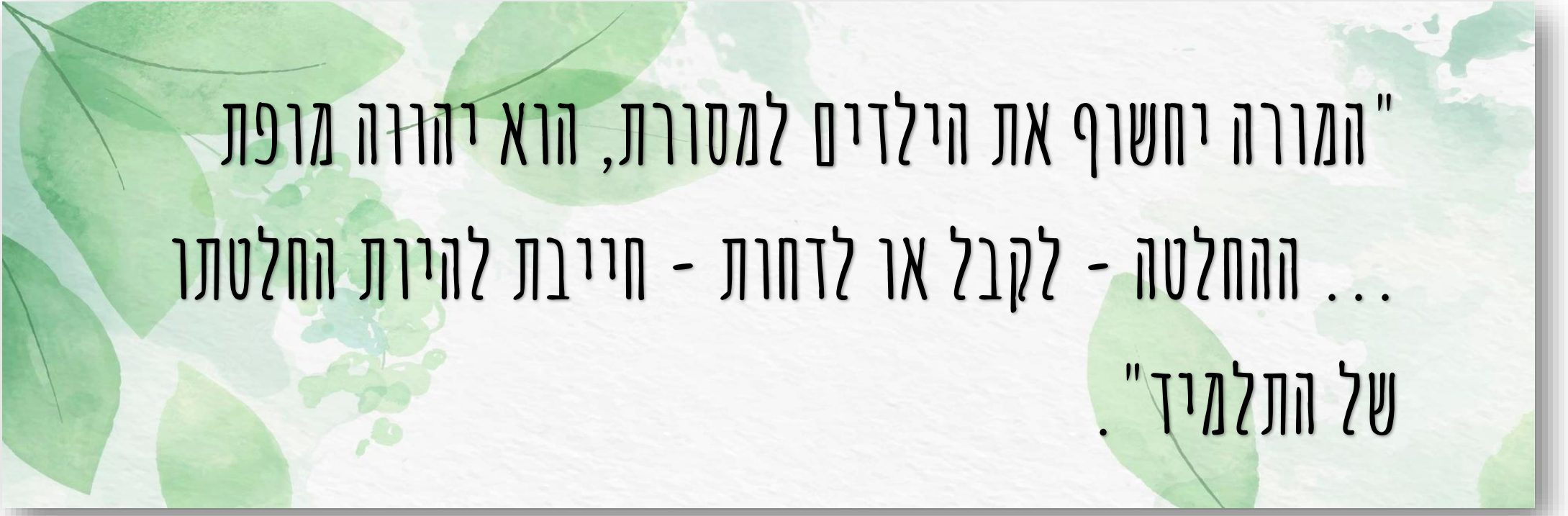

"התורה לא ניתנה על הגבוה שבין ההרים, אלא על אחד ההרים הנמוכים;
אין הפאר וההדר שבחיצוניות התופעה סימנים המעידים על גדלותה
הפנימית."

"היחס אל הזר, אל חסר הכוח ונטול החסות, הוא הוא אבן
הבוחן - אם יש יראת אלוקים בלב או אין..."

"ההבדל בין מורה ללומד - הוא הבדל של מידה בלבד. שניהם
משתתפים בחוויה משותפת של חקר עולם משותף."

"המורה יחשוף את הילדים למסורת, הוא יהווה מופת
... ההחלטה - לקבל או לדחות - חייבת להיות החלטתו
של התלמיד."

"מה קשה לרש"י?"

"מה שיש לי להגיד כתוב בספרים שלו."

שבו ותלמדו."

"אם אינו מבין מלה או ביטוי – מיד ירגיש בחסרונו, יחפש מוצא וימצאנו. אך כשהמילים מובנות, המשפטים ברורים, יראה הכול כחלק ופשוט, והוא בטוח ש'אין כאן מה להבין'. וזו היא אי-הבנתו, כי לא ראה: מה חידוש בדבר, מה בא ללמדנו, כנגד מה נאמרו הדברים, 'לריבוי מה', 'למעוטי מה', ומה המסקנות הנובעות מתוכם? והעיקר: הוא לא שאל עצמו כל השאלות האלה, כי לא הרגיש שיש כאן מקום לשאלות".

"אם התפנתה לי שעה קלה בבוקר, האם עלי להניח קוביות שחורות על המצח, דבר שאיני מצווה בו, או לקפוץ לשכני החולה, לקיים מצוות ביקור חולים, שאני מצווה בה ועומדת?"

"הרי כשרוכשים כרטיס לקונצרט או להצגה, הדלתות לשערי האולם
נסגרות בשעה מסוימת ולאחר מכן הכניסה אסורה. ודאי תימנעו
מלאחר, לא? האם לא ברור שכך זה גם בשיעור תורה? יש לכבד את
התורה ולהגיע בזמן!"

"אני לא עוזבת את ארץ ישראל בעד שום הון
שבעולם. שום דבר לא ישכנע אותי, כדאי לך
להפסיק לנסות"

"בילדותי אמרו לנו בבית הספר שצריך להתנהג יפה
במיוחד בעשרת ימי תשובה, בין ראש השנה ליום כיפור. בבית אבא אמר
לי שזה נכון אבל צריך להתנהג לא פחות יפה בין יום כיפור לראש
השנה."

"הצרה אינה שלא מבינים, אלא שחושבים
שהבינו בשעה שלא הבינו."

"מטרת הלימוד - להאהיב את התורה על

לומדיה."